

Securities & Exchange Organization, Research, Development & Islamic Studies (RDIS)
Journal of Securities and Exchange, Fall 2025, V. 18, No.71, pp. 209-238

Relationship between Classification Shifting and Information Asymmetry with Emphasis on the Role of Disclosure Quality, Earnings Forecasts Frequency and Audit Quality¹

Zanyar Sajjadi², Mohammad Omid Akhgar³, Pezhman Abbasi⁴

Receive Date: 19 August 2023 Revise Date: 13 April 2025
Accept Date: 22 April 2025 Publish Date: 19 November 2025

Research Paper

Highlights

- Examines classification shifting and information asymmetry in the Tehran Stock Exchange .
- Finds a negative relationship between classification shifting and information asymmetry.
- Disclosure quality weakens the relationship between classification shifting and asymmetry.
- Earnings forecasts frequency negatively moderates this relationship.
- The moderating role of audit quality on the relationship was not proved

Abstract

In order to make best decision, investors need information about accounting earnings. Earnings management can lead to information asymmetry among shareholders. Classification shifting is a type of earnings management where items in the income statement are reclassified without changing the net income, misleading users of financial statements. The purpose of this study is to examine the relationship between classification shifting and information asymmetry, as well as the moderating role of disclosure quality, earnings forecasts frequency, and audit quality on this relationship. The research sample includes 117 companies listed on the Tehran Stock Exchange from 2011 to 2020. Multiple regression method was used to test the research hypotheses. The results shows that there is a relationship between classification shifting and information asymmetry, and that disclosure quality and earnings forecasts frequency weaken this relationship. Since this method is used by managers as a complement to other earnings management methods, there is a essential need to examine and understand the effects of this method alongside other earnings management techniques, which has rarely been addressed in domestic researches.

Keywords: Classification Shifting, Information Asymmetry, Disclosure Quality, Earnings Forecasts Frequency, Audit Quality.

JEL Classification: G14, O16, G23.

1. doi: [10.22034/JSE.2025.12280.2172](https://doi.org/10.22034/JSE.2025.12280.2172)
2. Assistant professor, Accounting, Faculty of Humanities and Social Science, Kurdistan University, Sanandaj, Iran. (Corresponding Author). (zanyar.sajjadi@uok.ac.ir).
3. Associate professor, Accounting, Faculty of Humanities and Social Science, Kurdistan University, Sanandaj, Iran. (Mo.akhgar@uok.ac.ir).
4. M.Sc. Accounting, Faculty of Humanities and Social Science, Kurdistan University, Sanandaj, Iran. (pezhman.abasi7569@gmail.com).

Copyright © 2025 The Authors. Published by Securities and Exchange Organization. This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International license (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>). Non-commercial uses of the work are permitted, provided the original work is properly cited.

Cite This Article: Sajjadi, Zanyar; Akhgar, Mohammad Omid; Abbasi, Pezhman. (2025). Relationship between Classification Shifting and Information Asymmetry with Emphasis on the Role of Disclosure Quality, Earnings Forecasts Frequency and Audit Quality. *Journal of Securities Exchange*, 18 (71), 209-238. <http://10.22034/JSE.2025.12280.2172>.

Introduction

Classification shifting is one of the earnings managements that items deliberately classified in a way that by manipulating earnings in income statement, users can be misled. In comparison with accrual-based earnings management and real earnings management, classification shifting is a tenuous and executable tool for earnings management. In fact, classification shifting is a special way to manage earnings in which management change the items of income statement without any change in final loss or income (Mc vay, 2006).

Following Mc vay (2006), several studies have been done for expanding the results. For example, Barva et al. (2006) show that firms change the main expenses from discontinued operation to other expenses. Darv et al. (2019) find that firms change assets decrease expense to discontinued operation. Abernathy et al. (2014) show that firms that have limitation in using accrual-based earnings management and real earnings management, will use classification shifting as an alternative for earnings management.

Various analytical models have clarified that information asymmetry can affect earnings management. For example, Dye (1998) indicates that information asymmetry is a basic term for earnings management. He assumed that there is overlap between shareholders. Shareholder permit that managers follow a specific strategy for earnings management. In this situation, managers have information privilege rather to other users and so, information asymmetry is a basic term for earnings management.

High quality of disclosure reduces the decision-making risk (mandy, 2005). Managers want more disclose of information because they believe in occurring problem situation this information could be effective (Feias et. al, 2014). High quality of information disclosure decreases the level of confidential information and helps to information balance between traders. So, it can decrease the information asymmetry. Auditing as a one of the governance mechanisms is essential for decreasing the information asymmetry. So, auditor's reports as a final outcome of auditing process, can increase quality of accounting disclosure. Earnings forecasts by managers has information content and disclose information about firms' future position and performance.

Based on these issues, the purpose of this study is to investigate the effect of disclosure quality, earnings forecasts frequency and audit quality on the relationship between classification shifting and information asymmetry. In order to achieve this purpose four hypotheses have been developed. In first hypothesis, the relationship between classification shifting and information asymmetry has been studied. In other three hypotheses the effect of each modify variables on this relationship has been investigated.

Methodology

This research is applied in terms of purpose and descriptive-correlation in terms of nature and method. Also, this research is a post-event (non-experimental) type of research in terms of time and in terms of the type of reasoning for the conclusion, it is considered as inductive research. In this research, the library method is used to collect the required data and information and consists of two parts. The first part includes the subject literature and the definition and identification of the concept of independent and dependent variables and the discussion of how they interact using the theories of financial scientists; Books, articles, dissertations, websites and specialized Persian and English magazines have been used. The second part is the collection of research data that the required data has been obtained from the library of the stock exchange, new software Rahavard, financial statements and announcements published by companies on the Cadal site belonging to the stock exchange organization. In this study, multivariate regression is used as a statistical method. In regression method, the main purpose is to investigate the relationship between dependent and independent variables of the research. After collecting information, Excel and Eviews software are used to analyze the data and extract descriptive and inferential statistics.

The data required for this study have been collected from the actual information of companies listed on the Tehran Stock Exchange during the years 2011-2021, and using the systematic removal method to determine the sample size based on the following criteria:

1. For the purpose of comparability, the fiscal year ending March 20 is considered.
2. Not be part of financial companies, investments or financial intermediation companies.
3. Their financial information is available.
4. There is no change in the financial year during the time domain of the research.
5. The required information about the variables is available.

Finding

This study investigates the relationship between classification shifting and information asymmetry and further investigates the interactive effect of disclosure quality, earnings forecasts frequency and audit quality on the relationship between classification shifting and information asymmetry. Using a sample of listed firms, this study finds a negative relationship between classification shifting and information asymmetry. Also, disclosure quality and earnings forecasts frequency have a negative

effect on this relationship. But, effect of audit quality n this relationship is not proved.

Conclusion & Results

The results of this research show that the information asymmetry in companies that manage earnings by using the method of classification shifting, is lower than other companies. Also, the disclosure quality and earnings forecasts frequency can affect the effectiveness of the aforementioned relationships. The findings of the current research can be useful in the decision makings by investors and stakeholders of the company; because it can provide new evidence about how to use the classification shifting as a new method of earnings management.

Author Contributions

All authors contributed equally to the conceptualization of the article and writing of the original and subsequent drafts.

Data Availability Statement

Data available on request from the authors.

Acknowledgements

The authors would like to thank all participants in the present study.

Ethical Considerations

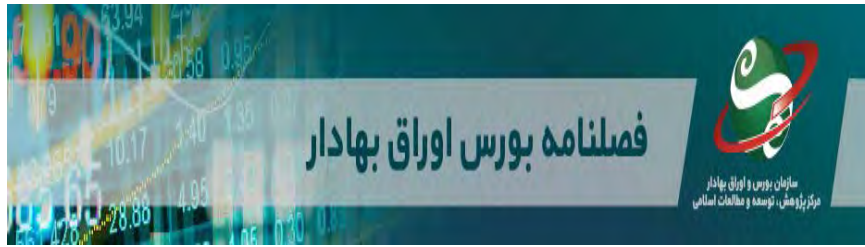
The authors avoided data fabrication, falsification, plagiarism and misconduct.

Funding

This research didn't receive any specific grant from funding agencies in the public commercial, or not-for-profit sectors.

Conflict of Interest

The authors declare no conflict of interest.

سازمان بورس و اوراق بهادار، مرکز پژوهش، توسعه و مطالعات اسلامی

فصلنامه بورس اوراق بهادار، سال هجدهم، شماره ۷۱، پاییز ۱۴۰۴، صص ۲۳۸-۲۰۹

رابطه تغییر طبقه‌بندی سود و عدم تقارن اطلاعاتی با تأکید بر نقش کیفیت افشا، تعداد پیش‌بینی سود توسط مدیران و کیفیت حسابرسی^۱

زانیار سجادی^۲، محمدمامد اخگر^۳، پژمان عباسی^۴

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۵/۲۸ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۰۱/۲۴

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۲/۰۲ تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۸/۲۸

مقاله پژوهشی

نکات برجسته

- بررسی تغییر طبقه‌بندی سود و عدم تقارن اطلاعاتی در بورس اوراق بهادار تهران؛
- نتایج پژوهش مؤید وجود ارتباط منفی بین تغییر طبقه‌بندی سود و عدم تقارن اطلاعاتی است.
- کیفیت افشا موجب تضعیف رابطه تغییر طبقه‌بندی سود و عدم تقارن اطلاعاتی می‌شود.
- تعداد پیش‌بینی سود توسط مدیران موجب تضعیف این رابطه می‌شود.
- اثر تعدیل‌گری معنادار کیفیت حسابرسی بر این رابطه تأیید نشد.

چکیده

سرمایه‌گذاران برای اتخاذ تصمیمات بهینه، به اطلاعات سود حسابداری نیاز دارند. مدیریت سود می‌تواند موجب عدم تقارن اطلاعاتی در بین سهامداران شود. تغییر طبقه‌بندی سود نوعی مدیریت سود است که طبقه ارقام موجود در صورت سود و زیان بدون تغییر سود خالص جابجا می‌شود و موجب گمراهی استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی می‌شود. هدف این پژوهش بررسی رابطه بین تغییر طبقه‌بندی سود و عدم تقارن اطلاعاتی و همچنین نقش تعدیلگری کیفیت افشا، تعداد پیش‌بینی سود توسط مدیران و کیفیت حسابرسی بر این رابطه است. نمونه پژوهش شامل ۱۱۷ شرکت پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹ است. به منظور آزمون فرضیه‌های پژوهش از روش رگرسیون چندگانه استفاده شده است. نتایج پژوهش بیانگر این است که بین تغییر در طبقه‌بندی سود و عدم تقارن اطلاعاتی ارتباط وجود دارد و کیفیت افشا و تعداد پیش‌بینی سود توسط مدیران موجب تضعیف این رابطه می‌شوند. با توجه به اینکه روش یادشده به عنوان جایگزین سایر روش‌های مدیریت سود توسط مدیران مورد استفاده قرار می‌گیرد، نیاز به بررسی و اطلاع از اثرات این روش در کنار سایر روش‌های مدیریت سود یک نیاز اساسی است که در پژوهش‌های داخلی به ندرت به آن پرداخته شده است.

واژه‌های کلیدی: تغییر طبقه‌بندی سود، عدم تقارن اطلاعاتی، کیفیت افشا، تعداد پیش‌بینی سود توسط مدیران، کیفیت حسابرسی.
طبقه‌بندی موضوعی: G14, O16, G23

1. doi: 10.22034/JSE.2025.12280.2172

۲. استادیار، گروه حسابداری، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران. (نویسنده مسئول).
(zanyar.sajjadi@uok.ac.ir)

۳. دانشیار، گروه حسابداری، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران. (Mo.akhgarg@uok.ac.ir).
۴. کارشناس ارشد، گروه حسابداری، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران. (pezhman.abasi7569@gmail.com)

حق انتشار این مستند، متعلق به نویسندگان آن است. © ۱۴۰۴. ناشر این مقاله، سازمان بورس و اوراق بهادار است.

این مقاله تحت گواهی زیر منتشر شده و هر نوع استفاده غیرتجاری از آن مشروط بر استناد صحیح به مقاله و با رعایت شرایط مندرج در آدرس زیر مجاز است.

Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International license
(https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)

استناد: سجادی، زانیار؛ اخگر، محمدمامد؛ عباسی، پژمان. (۱۴۰۴). رابطه تغییر طبقه‌بندی سود و عدم تقارن اطلاعاتی با تأکید بر نقش کیفیت افشا، تعداد پیش‌بینی سود توسط مدیران و کیفیت حسابرسی. *فصلنامه بورس اوراق بهادار*، ۱۸ (۷۱)، ۲۰۹-۲۳۸. doi: 10.22034/JSE.2025.12280.2172

مقدمه

یکی از مهمترین علل مدیریت سود (به شیوه‌های مختلف) تضاد منافع موجود بین مدیران و مالکان شرکت‌ها است. تضاد منافع بین مدیران و مالکان از آنجا سرچشمه می‌گیرد که مدیران مالک شرکت نیستند و سهمی از آنچه که انجام می‌دهند را در اختیار ندارند (جنسن و همکاران^۱، ۱۹۷۶). مدیران برای رسیدن به اهداف خاصی که منافع گروه خاصی را تامین می‌کند، سود را طوری گزارش می‌کنند که با منافع عمومی استفاده‌کنندگان مغایرت دارد. تضاد منافع که از آن به عنوان مسأله نمایندگی تعبیر می‌شود، ناشی از وجود تفاوت در تابع مطلوبیت ذی‌نفعان است. مدل‌های تحلیلی متعددی روشن ساخته‌اند که میزان مدیریت سود به تناسب سطح عدم تقارن اطلاعاتی افزایش می‌یابد. به عنوان مثال دی (۱۹۸۸)^۲ عنوان می‌کند که ارتباط تنگاتنگی بین عدم تقارن اطلاعاتی و مدیریت سود وجود دارد. او دو نوع تقاضای داخلی و خارجی برای مدیریت سود را توضیح می‌دهد و عنوان می‌کند که از آنجایی که مسأله نمایندگی بین مدیر و سهامداران وجود دارد و سهامداران خود امکان ارزیابی مستقل عملکرد مدیر را ندارند و عدم تقارن اطلاعاتی بین مدیر و سهامداران وجود دارد، طبیعی است که برای مدیر انگیزه‌ای برای مدیریت سود بوجود آید تا عملکرد بهتری از خود نشان دهد که این انگیزه انگیزه داخلی نامیده شده است، از طرفی بر اساس انگیزه خارجی مدیریت سود، سهامداران فعلی تمایل دارند مدیر از روشهای مدیریت سود برای نشان دادن وضعیتی بهتر از واقع به سهامداران بالقوه استفاده کند و وی را به این کار تشویق می‌کنند که خود این امر موجب تعمیق شکاف اطلاعاتی بین سهامداران فعلی و سهامداران آتی شرکت می‌شود. به عبارتی در هر دو انگیزه وجود عدم تقارن اطلاعاتی (بین مدیر و سهامداران-بین نسل‌های مختلف سهامداران) امکان و انگیزه مدیریت سود را فراهم می‌کند. همچنین فرانکل و لی (۲۰۰۴)^۳ بیان می‌کنند عدم تقارن اطلاعاتی یک پدیده منفی است که بر تصمیمات اثر می‌گذارد و در اثر اختلاف زمانی در دریافت اطلاعات میان گروه‌های مختلف ایجاد می‌شود و یک فرصت مناسب برای مدیریت برای دست یافتن به اهداف مشخص است. مدیریت سود موضوع پژوهش‌های آکادمیک چشمگیری بوده است. همانطور که توسط هیلی و والن (۱۹۹۹) مرور شده است، شواهدی از درگیری مدیران در

-
1. Jensen et al
 2. Dye
 3. Frankel & Li

مدیریت سود از طریق دستکاری اقلام تعهدی در زمینه‌های مختلف، برای اقلام تعهدی گوناگون و در پاسخ به انگیزه‌های متعدد مدیریتی وجود دارد. کانال دیگری که از طریق آن سود می‌تواند دستکاری شود، مدیریت فعالیت‌های واقعی است، مانند ارائه تخفیف‌های موقت قیمت برای افزایش فروش، کاهش هزینه‌های اختیاری مانند پژوهش و توسعه و تبلیغات، و تولید بیش از حد موجودی کالا برای کاهش بهای تمام شده کالای فروش رفته (بابر و همکاران ۱۹۹۱؛ کوهن و زاروین ۲۰۰۸)^۱.

تغییر طبقه‌بندی سود نوع دیگری از مدیریت سود است که در آن عمدی طبقه‌بندی اقلام حساب تغییر داده می‌شوند تا با دستکاری اقلام سود (عملیاتی و غیر عملیاتی) در صورت سود و زیان، کاربران صورت‌های مالی را فریب دهند. در مقایسه با مدیریت اقلام تعهدی و مدیریت فعالیت‌های واقعی، تغییر طبقه‌بندی سود یک ابزار ظریف و در عین حال کاربردی‌تر مدیریت سود است. از آنجا که مدیران صرفاً اقلام را بین دسته‌بندی‌ها تغییر می‌دهند، سود خالص تغییر نمی‌کند و همین موضوع باعث می‌شود احتمال کشف آن توسط حساب‌برسان نیز کمتر شود (نلسون و همکاران، ۲۰۰۲؛ مک‌وی، ۲۰۰۶). برای مثال هزینه‌های عملیاتی که تکرار شونده است ممکن است به انتقال به بخش غیرعملیاتی، غیرتکرار شونده تداومی شود و از این طریق استفاده‌کننده‌گان صورت‌های مالی در پیش‌بینی سودهای آتی شرکت دچار اشتباه شوند و بر همین اساس اوراق بهادار مربوط به شرکت در بازار بیش از واقع ارزش‌گذاری شود. مک‌وی (۲۰۰۶) عنوان کرده است که این نوع مدیریت سود مزایای دیگری هم دارد، برای مثال در روش مدیریت سود از طریق متورم کردن سود با استفاده از اقلام تعهدی، این امر بصورت موقت صورت می‌گیرد، چرا که به طور طبیعی در دوره‌های بعد عکس تورم سود در دوره‌های بعد رخ خواهد داد، در حالی که اینچنین اثر معکوس آتی در مورد تغییر طبقه‌بندی وجود ندارد. در مدیریت سود از طریق اقلام واقعی سرمایه‌گذاری در رشد بلند مدت شرکت قربانی متورم سازی سود جاری و کوتاه مدت می‌شود، در حالی که در روش تغییر طبقه‌بندی نیازمند قربانی کردن فرصت‌های چشمگیری نیست. مطالعات چشمگیری پس از مک‌وی (۲۰۰۶) برای گسترش یافته‌های او صورت گرفته است به عنوان مثال، باروا و همکاران (۲۰۱۰)^۲ شواهدی را یافتند که نشان می‌دهد شرکت‌ها هزینه‌های اصلی را از عملیات متوقف شده به هزینه‌های جاری تغییر می‌دهند. در همین راستا، داروو و

1. Cohen & Zarowin

2. Barua et al

همکاران (۲۰۱۹)^۱ شواهدی را ارائه کردند که شرکت‌ها هزینه کاهش ارزش دارایی‌ها را به عملیات متوقف شده تغییر می‌دهند. با استفاده از نسخه اصلاح شده مدل مک وی (۲۰۰۶)، فن و همکاران (۲۰۱۰) دریافتند که شرکت‌ها در سه ماهه چهارم مالی به میزان بیشتری نسبت به سایر سه ماهه درگیر تغییر طبقه‌بندی می‌شوند. آبرناتی و همکاران (۲۰۱۴)^۲ نشان می‌دهند که شرکت‌ها زمانی تمایل به تغییر طبقه‌بندی سود دارند که مدیریت سود مثبتی بر اقلام تعهدی یا فعالیت‌های واقعی آن‌ها محدود باشد، بنابراین شواهد حمایتی در مورد استفاده از تغییر طبقه‌بندی به عنوان یک روش جایگزین برای مدیریت سود ارائه می‌شود. افشا و کیفیت حسابرسی از کارکردهای اصلی حسابداری و اجزای اساسی راهبری شرکتی است (هرما و ویس بیچ، ۲۰۰۷). هدف نظام راهبری شرکتی کسب اطمینان از عدم وقوع رفتار فرصت طلبانه است. این امر به واسطه‌ی افشای اطلاعات و کیفیت حسابرسی امکان‌پذیر است و منجر به کاهش مشکلات نمایندگی و اطلاعات نامتقارن بالقوه بین مدیر و ذینفعان مختلف می‌شود. برای کاهش سطح اطمینان سرمایه‌گذاران نسبت به رفتارهای فرصت طلبانه مدیران و افزایش حجم معاملات می‌توان از افزایش سطح افشای اطلاعات و کیفیت حسابرسی به عنوان مکانیزمی استفاده کرد (کرمیر و همکاران^۳، ۲۰۱۳؛ لین و همکاران^۴، ۲۰۱۲ و ثقفی و همکاران، ۱۳۹۳). همچنین مدیران به واسطه‌ی پیش‌بینی سود، اطلاعاتی را در مورد عملکرد آتی شرکت افشا می‌کنند. پیش‌بینی‌های مدیران ارتباط مستقیمی با وضعیت شرکت دارد، به طوری که در صورت خوب بودن وضعیت بالفعل و بالقوه شرکت، مدیران تمایل بیشتری به پیش‌بینی سودهای آتی دارند. با انجام این کار، مدیران سرمایه‌گذاران را تشویق می‌کنند تا بیشتر در شرکت سرمایه‌گذاری کنند. این فرض منطقی است که با افزایش در تعداد دفعات پیش‌بینی سود، اطلاعات افشا شده افزایش یافته و متعاقب آن عدم تقارن اطلاعاتی بین مدیران و ذینفعان کاهش پیدا کند.

مبانی نظری و توسعه فرضیه‌ها

از عواملی که مانع فعالیت درست بازار می‌شود اثرات عدم تقارن اطلاعاتی است. یک عضو فعال در بازار (فروشنده) همواره در مورد کارایی مورد معامله اطلاعاتی دارد که عضو دیگر

1. Darrough et al
2. Abernathy et al
3. Cormier D et al
4. Lin Y et al

(خریدار) از آن اطلاعات آگاه نیست. به عبارت دیگر یکی از طرفین معامله دارای برتری اطلاعاتی نسبت به طرف دیگری است. هنگامی که چنین وضعی وجود داشته باشد، به اصطلاح می‌گویند که بازار دارای یک ویژگی خاص است و آن را عدم تقارن اطلاعاتی می‌نامند (اسکات، ۲۰۱۳). یکی از فرضیه‌های بازار کاملاً رقابتی، وجود اطلاعات کامل است. یعنی افراد اطلاعات کاملی در مورد کالاهای ارائه شده دارند. اما در عمل اطلاعات کافی بین فعالان اقتصادی وجود ندارد. عدم تحقق فرض اطلاعات کافی و کامل در بازار، باعث شکست بازار می‌شود (ترحمی، ۱۳۹۲). عدم تقارن اطلاعاتی یکی از مشکلات مهم تئوری نمایندگی است که در یک محیط غیر شفاف به وجود می‌آید. و شرایطی را ایجاد می‌کند که در آن هر دو طرف معامله از همه موقعیت‌های ممکن بی‌اطلاع هستند و نمی‌توانند تمام نتایج قطعی و قابل اعتماد را در نظر بگیرند (اسکات، ۲۰۱۳).

ارتباط بین تغییر طبقه‌بندی سود و عدم تقارن اطلاعاتی را هم می‌توان بر اساس تئوری نمایندگی توضیح داد و هم بر اساس دیدگاه سیگنال دهی. برپایه تئوری نمایندگی می‌توان انتظار داشت که مدیر بر اساس تضاد منافع حاصل از نمایندگی به منظور بهتر نشان دادن عملکرد خود اقدام به مدیریت سود کند که به طور پایه‌ای یکی از این روش‌های مدیریت سود نیز تغییر طبقه‌بندی سود است. از آنجا که مسئولیت مدیران در قبال بخش‌های مختلف صورت سود و زیان یکسان نیست (قابلیت کنترل اقلامی مانند هزینه‌های عملیاتی و غیر مترقبه یکسان نیست)، مدیران با استفاده از روش تغییر طبقه‌بندی سود هم می‌توانند اقلام درآمد و هزینه را بین طبقه‌هایی که مدیریت مسئولیت کمتری در قبال آن دارد جابجا کنند (مانند بردن هزینه و زیانها به اقلام غیر مترقبه و غیر عملیاتی و برعکس بردن درآمدها و سودهای غیر مترقبه به بخش تکرار شونده و عملیاتی) و از این طریق با بهتر کردن اوضاع بخش عملیاتی و در کنترل صورت سود و زیان، عملکرد مدیر را بهتر نشان دهند. روش دوم مدیر برای بهتر نشان دادن عملکرد خود، تقویت بخش تکرار شونده سود و زیان است. با عملیاتی نشان دادن درآمدهای موردی و غیر عملیاتی مدیر می‌تواند خوش بینی اشتباهی را در مورد سودهای سالهای آینده بین سهامداران بوجود بیاورد و بر این اساس آنها را راغب به حفظ شرایط موجود و ابقای مدیر کند. همین موضوع اساس شکل‌گیری انگیزه داخلی تقاضای مدیریت سود است که قبلتر توضیح داده شد. قاعداً

این روش مدیریت سود موجب گمراهی سهامداران شرکت و ایجاد عدم تقارن اطلاعاتی بیشتر بین مدیر و سهامداران می‌شود.

از طرفی برپایه تئوری سیگنال دهی شرکت‌ها از مکانیسم‌های مختلفی برای سیگنال دادن و نشان دادن کیفیت و ارزش خود به بازار استفاده می‌کنند. یکی از مهمترین ابزارهای شرکت برای نشان دادن ارزش خود به بازار، صورت‌های مالی و یکی از اجزای مهم آن صورت سود و زیان است. می‌توان انتظار داشت که مدیر تلاش کند از طریق روشهای مختلف مدیریت سود اوضاع شرکت را بهتر از آنچه که هست به سهامداران بالقوه نشان دهد تا از این طریق ارزش شرکت بیش از واقع ارزیابی شود که همانطور که پیشتر نیز توضیح داده شد، این موضوع مد نظر سهامداران فعلی نیز است و مدیر را به آن تشویق نیز می‌کنند (دی، ۱۹۸۸)، چرا که این امر منتج به عدم تقارن اطلاعاتی بین سهامداران فعلی و سهامداران بالقوه (آتی) می‌شوند و سهامداران فعلی امیدوارند بتوانند از این عدم تقارن اطلاعاتی در معاملات سهام منتفع شوند (دی، ۱۹۸۸). همین موضوع پیشتر تحت عنوان انگیزه خارجی مدیریت سود توضیح داده شده بود.

در روش تغییر طبقه‌بندی سود، بدون تغییر سود خالص شرکت و تنها با جابجایی طبقه‌بندی درآمدها و هزینه‌های عملیاتی و غیر عملیاتی، سود عملیاتی یا سود اصلی شرکت دستکاری می‌شود. از آنجایی که در این روش در مجموع سود خالص دوره مالی جاری شرکت و همچنین سود سال‌های بعد تغییری ایجاد نمی‌شود، محدودیت ذاتی برای حساب‌رسان برای کشف این موضوع وجود دارد (مک‌وی، ۲۰۰۶). می‌توان گفت این روش یکی از ظریف‌ترین ترفندهای مدیریت سود از طریق مدیریت سود عملیاتی است. این روش می‌تواند مشکلات عمده‌ای را در بازار ایجاد کند. این مشکلات از آنجا ناشی می‌شود که مطابق تئوری سیگنال دهی اطلاعات مندرج در صورت سود و زیان به گونه‌ای ارائه می‌شود که علائم و نشانه‌های اشتباهی را به بازار منتقل می‌کند و سرمایه‌گذاران بر اساس این علائم نادرست اقدام به خرید و فروش سهام می‌کنند که می‌تواند موجب خسارات مالی زیاد برای آن‌ها شود. این فرضیه و توانایی تغییر طبقه‌بندی در پژوهش‌های قبلی حسابداری نیز پشتیبانی شده است. اگرچه با تغییر طبقه‌بندی هزینه‌های عملیاتی به هزینه‌های غیر عملیاتی، تغییری در سود خالص شرکت صورت نمی‌گیرد اما نتایج پژوهش‌های بسیاری نشان می‌دهد که اجزای سود دارای محتوای اطلاعاتی اضافی است و حتی تاثیر این اجزاء به تفکیک بر روی بازده سهام آزمون شده است (هاشمی و ربیعی، ۱۳۹۰).

تغییر طبقه‌بندی سود، از دیدگاه مدیران برتری‌های بیشتری نسبت به سایر روش‌ها دارد. صورت سود و زیان به سبب اطلاعات مفیدی که درباره میزان سودآوری واحدهای تجاری ارائه می‌دهد، برای استفاده کنندگان از اطلاعات مالی حائز اهمیت است. به عبارت دیگر، این صورت مالی دارای محتوای اطلاعاتی بوده و موجب سهولت تجزیه و تحلیل‌های لازم برای اخذ تصمیمات سرمایه‌گذاری خواهد شد. از این رو، هرگونه ارائه گمراه‌کننده درباره عملکرد مالی واحد اقتصادی، می‌تواند آثار زیان‌باری را برای سرمایه‌گذاران در پی داشته و آن‌ها را در گرفتن تصمیمات اقتصادی مناسب، با مشکل روبرو سازد. اهمیتی که سود حسابداری برای استفاده‌کنندگان از اطلاعات مالی دارد، باعث شده است که مدیریت واحد تجاری به مبلغ و شیوه تهیه و ارائه آن، توجه خاصی داشته باشد. دستکاری اقلام تعهدی اختیاری می‌تواند موقتی سود (سود جاری) را متورم کند، اما اثر معکوسی بر سود آتی خواهد داشت، در حالی که تغییر طبقه‌بندی سود این اثر معکوس را ندارد. همچنین برای مدیریت سود واقعی، به عنوان مثال، اگر هزینه‌های پژوهش و توسعه یا هزینه‌های تبلیغات را کاهش یابد، رشد آتی شرکت‌هایی که در یک محیط رقابتی فعال فعالیت می‌کنند، به خطر می‌افتد در حالی که در روش تغییر طبقه‌بندی سود اثری بر سرمایه‌گذاری‌های انجام شده برای آینده و تخصیص منابع وجود ندارد و آینده‌بلندمدت شرکت زیاد تحت تاثیر قرار نمی‌گیرد.

کیفیت افشا اطلاعات بهتری در مورد شیوه اداره شرکت در اختیار ذینفعان قرار می‌دهد. اهداف سیستم مدیریت شرکت اطمینان از عدم بروز رفتار فرصت طلبانه است. ذینفعان کیفیت افشا را رهبری می‌کنند که می‌توانند اعتماد سرمایه‌گذاران را در جنبه‌های مختلف عملکرد یا عملیات شرکت جلب کنند و سطح عدم تقارن اطلاعاتی را کاهش دهند یا به عبارت دیگر هزینه‌های اطلاعاتی سرمایه‌گذاران را کاهش دهند (کرامر و اورترز ۲۰۰۹).^۱ کیفیت افشای اطلاعات در سطح بالا، ریسک مرتبط با تصمیم‌گیری‌ها را کاهش می‌دهد (مندی، ۲۰۰۵).^۲ یکی از نشانه‌های کاهش عدم تقارن اطلاعاتی کاهش مدیریت سود است. مدیران به دنبال افزایش افشای اطلاعات هستند تا در هنگام ایجاد مشکل بر تصمیمات سرمایه‌گذاران بتوانند تأثیرگذار باشند (فریاس و همکاران ۲۰۱۴). افشای اطلاعات در نتیجه دسترسی به اطلاعات جدید صورت می‌گیرد که باعث اتخاذ تصمیمات جدید سرمایه‌گذاران و همچنین واکنش آن‌ها به افشاهای

1. Cormier & Aerts

2. Mandy

جدید خواهد بود (هاریماون، ۲۰۲۰ و کورنیوان، ۲۰۱۳). در درجه اول، افشای با کیفیت بالا به طور موثر برخی از اطلاعات محرمانه را عمومی می‌کند و عدم تعادل اطلاعات بین معامله‌گران در بازار را تا حدی کاهش می‌دهد. دوم، افشای اطلاعات عمومی باعث شکل‌گیری این باور می‌شود که طرف‌های مبادله از نظر اطلاعات همگونی بیشتری دارند و تمایل به احتکار اطلاعات توسط طرف‌های مبادله آگاه را کاهش می‌دهد (شهاتا، ۲۰۱۴)^۱. افزون بر این، بهبود کیفیت اطلاعات، با کاهش منافع مورد انتظار از اطلاعات محرمانه، انگیزه سرمایه‌گذاران را برای دستیابی به چنین اطلاعاتی کاهش می‌دهد (شهاتا، ۲۰۱۴؛ ورجیا، ۲۰۰۱). کنگاتاران (۲۰۱۶)^۲ نیز بر این باور است که کیفیت افشای بالاتر از طریق کاهش عدم تقارن اطلاعاتی، میزان غافلگیری در مورد عملکرد شرکت را کاهش می‌دهد و نوسان قیمت سهام را کاهش می‌دهد که باعث بهبود عملکرد شرکت می‌شود. افشای موثر دستکاری سود را کاهش می‌دهد و بنابراین قیمت سهام شرکت بازتاب قابل اعتمادی از وضعیت مالی شرکت ارائه می‌دهد (گیگلر، ۱۹۹۴). پیش‌بینی‌های مدیریت یک مکانیسم کلیدی از افشای داوطلبانه است. مدیران پیش‌بینی‌های سود را به منظور ارائه اطلاعات بیشتر و راهنمایی به بازار انتشار می‌دهند و بازار به طور چشمگیری به آن‌ها واکنش نشان می‌دهد. وقتی پیش‌بینی‌های مدیران از دقت کمتری برخوردار باشد، سرمایه‌گذاران نمی‌توانند اطلاعات پیش‌بینی سود را به خوبی تفسیر کنند و نمی‌توانند پیامدهای سود آتی را درک کنند، که منجر به عدم تقارن اطلاعات بین مدیریت و ذینفعان می‌شود. در نتیجه عدم قطعیت آنها در پیش‌بینی سود مدیران افزایش می‌یابد. افزایش عدم اطمینان سرمایه‌گذاران منجر به کاهش پاسخ به این افشا می‌شود. یکی از راه‌های کاهش عدم تقارن اطلاعاتی بین مدیران و ذینفعان افزایش تعداد پیش‌بینی‌های سود است (آق‌آتابای، ۱۳۹۴).

اطلاعات حسابداری همواره توسط سرمایه‌گذاران به عنوان مبنایی برای تصمیم‌گیری آگاهانه و تخصیص بهینه منابع در بازارهای مالی مورد استفاده قرار گرفته است (ثقفی و همکاران، ۱۳۹۴). گرفتن تصمیمات بهینه نیازمند اطلاعات قابل اعتماد است و در این راستا حسابرسی به دلیل نقش اعتباری و یکی از حلقه‌های نظارتی زنجیره تامین اطلاعات همواره مورد توجه فعالان بازار و تحلیل‌گران بوده است، به طوری که تاکنون مطالعات متعددی به صورت تجربی نقش حسابرس مستقل و تأثیر آن بر تصمیمات سرمایه‌گذاران در بازار سرمایه را مورد

1. Shehata
2. Kengatharan

بررسی قرار داده است. با افزایش کیفیت حسابرسی، کیفیت اطلاعات حسابداری نیز افزایش می‌یابد. مطالعات مختلف نشان داده است که شرکت‌هایی با حساب‌رسان بزرگ و با کیفیت نسبت به شرکت‌هایی که توسط مؤسسات حسابرسی کوچک حسابرسی می‌شوند، مدیریت سود کمتری دارند (علیپور و امیری، ۱۳۹۶). بنابراین نقش حسابرسی در کنترل و دستکاری اقلام نقدی و به تبع آن گزارش سودهای مدیریت شده توسط مدیران از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است (بنی مهد و همکاران، ۱۳۹۳). عوامل متعددی در ارتباط با کیفیت کار حسابرسی وجود دارد. افزایش شیوه‌های مدیریت سود و در نتیجه کاهش کیفیت گزارشگری مالی در تضاد با کیفیت حسابرسی است (کوتاری، اندرو و چارلز، ۲۰۰۴). وجود حسابرسی با کیفیت بالا در شرکت‌ها یکی از سازوکارهای موثر در کاهش تقارن اطلاعاتی بین مالکان و سرمایه‌گذاران و جلوگیری از دستکاری سود توسط مدیران و افزایش کارایی سرمایه‌گذاران است (ستایش و صیادی ۱۳۹۶ و قلی‌پور و همکاران، ۱۴۰۰). بر اساس جنسن و همکاران (۱۹۷۶) حسابرسی یک مکانیسم نظارتی است که مدیران را به سهامداران نزدیک‌تر می‌کند و یک عامل بازدارنده برای مدیران از دستکاری سود است. حسابرسی، عدم تقارن اطلاعاتی بین مدیران و گروه‌های ذینفع شرکت را از طریق اجازه کنترل صحت صورت‌های مالی به استفاده‌کنندگان بیرونی اطلاعات کاهش می‌دهد (غلامی و پرسال ۱۳۹۹). انتظار می‌رود حسابرسی با کیفیت بتواند هم از طریق بازدارندگی ایجاد شده و هم از طریق گزارش موارد نقض استانداردهای حسابداری، عدم تقارن ایجاد شده ناشی از مدیریت سود از طریق تغییر طبقه‌بندی را کاهش دهد.

شیرزادی و همکاران (۱۴۰۲) در پژوهشی تحت عنوان آزمون تجربی تغییر طبقه‌بندی اقلام سود و زیانی در عرضه‌های عمومی اولیه با توجه به سن و اندازه یافته‌های آنها نشان می‌دهد که شرکت‌های کوچک و جوان در سال قبل از عرضه اولیه در تغییر طبقه هزینه‌ها شرکت می‌کنند اما شرکت‌های بزرگ و با تجربه تمایلی به انجام چنین روشی ندارند. همچنین در بررسی تغییر طبقه‌بندی جریان‌های نقدی در شرکت‌های با عرضه عمومی در سال قبل از عرضه از طریق جابجایی بخشی از جریان‌های خروجی وجه نقد عملیاتی به جریان‌های خروجی وجه نقد سرمایه‌گذاری یا تأمین مالی حمایت می‌کند. یعنی شرکت‌ها، مخارجی را در جریان‌های خروجی سرمایه‌گذاری یا تأمین مالی گزارش می‌کنند که بیشتر جنبه عملیاتی دارند.

افلاطونی و همکاران (۱۴۰۲) در بررسی تحت عنوان بررسی رفتار تغییر طبقه‌بندی اقلام صورت سود و زیان: تأثیر دوره تصدی مدیرعامل نتایج نشان می‌دهد که مدیران از تغییر

طبقه‌بندی اقلام صورت سود و زیان به عنوان ابزاری برای پیش‌نمایی سود عملیاتی استفاده می‌کنند.

سجادی و همکاران (۱۴۰۱) در پژوهشی تحت عنوان تأثیر ویژگی‌های هیئت مدیره بر رابطه بین ساختار مالکیت و تغییر طبقه‌بندی سود به این نتایج دست یافتن ضمن وجود تغییر طبقه‌بندی سود، ساختار مالکیت شرکت‌ها بر میزان به کارگیری این روش تأثیرگذار است. همچنین مکانیسم‌های نظارتی مانند اندازه و استقلال هیئت مدیره نیز می‌توانند میزان اثرگذاری روابط مذکور را تحت تأثیر قرار دهد.

ثقفی و جمالیانپور (۱۳۹۷) نتیجه گرفتند که شرکت‌ها به ترتیب از مدیریت رویداد واقعی، مدیریت تعهدی و تغییر طبقه‌بندی استفاده می‌کنند. به عبارت دیگر، با توجه به میزان استفاده از دو روش مدیریت سود (رویداد واقعی و اقلام تعهدی)، شرکت‌ها میزان تغییر در طبقه‌بندی سود را تعیین می‌کنند. افزون بر این، نتایج نشان داد که بحران مالی نقش بسزایی در میزان استفاده و نحوه استفاده از تکنیک‌های مدیریت سود دارد.

زهرافاسمی (۱۳۹۶) به بررسی تأثیر کیفیت افشا بر مدیریت سود و عملکرد مالی شرکت‌ها در ۹۶ شرکت نمونه طی دوره زمانی ۵ ساله (۱۳۹۱ تا ۱۳۹۴) پرداخت. نتایج بیانگر وجود رابطه منفی بین کیفیت افشا و مدیریت سود است، بین کیفیت افشا و عملکرد مالی (معیار بازده دارایی‌ها) رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و بین کیفیت افشا و عملکرد مالی (معیار بازده حقوق صاحبان سهام) رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

مشایخ و شاه‌رخی (۱۳۸۶) به بررسی دقت پیش‌بینی سود توسط مدیران و عوامل موثر بر آن پرداختند. نتایج پژوهش آنها بیانگر تفاوت معناداری بین اشتباه پیش‌بینی مدیران و اشتباه پیش‌بینی بر اساس گام تصادفی دارد. همچنین نتیجه مقایسه مدیران با مدیران دارای انحراف خوش‌بینانه نتایج بیانگر درجه دقت بالاتر پیش‌بینی مدیران نسبت به پیش‌بینی‌های مدیران دارای انحراف خوش‌بینانه، دقت پیش‌بینی با توجه به نوع صنعت، اندازه شرکت، سود ده یا زیان ده بودن شرکت متفاوت است.

عثمان محمد و همکاران (۲۰۲۳) در بررسی خود تحت عنوان کیفیت حسابرسی و تغییر طبقه‌بندی: شواهدی از انگلستان و آلمان به این نتایج دست یافتند که حضور اعضای زن در کمیته حسابرسی، مدیران انگلستان و آلمان را از تغییر اقلام اصلی هزینه‌ها و درآمدها به اقلام ویژه برای افزایش درآمدهای اصلی باز می‌دارد.

اینوی (۲۰۲۱) به بررسی رابطه تغییر طبقه‌بندی با استفاده از عملیات متوقف شده و تأثیر آن بر سود اصلی پرداخت. نتایج نشان می‌دهد که شرکت‌ها هزینه‌های عملیاتی فعالیت‌های مستمر را به عملیات متوقف شده انتقال می‌دهند تا سود اصلی افزایش یابد. همچنین با تفکیک عملیات متوقف شده به سود اصلی و غیر اصلی نشان داد که شرکت‌ها، با استفاده از سود اصلی غیر منفی عملیات متوقف شده، از تغییر طبقه‌بندی استفاده می‌کنند.

علاء منصور ذلانه و همکاران (۲۰۱۹) به این نتیجه رسیدند که شرکت‌ها به طور فرصت طلبانه برخی از هزینه‌های مستمر خود را به عنوان غیر مستمر طبقه‌بندی می‌کنند و در نتیجه سود اصلی خود را افزایش می‌دهند. به ویژه، دستکاری طبقه‌بندی زمانی فراگیرتر است که به شرکت‌ها اجازه می‌دهند از گزارش کاهش درآمد اصلی اجتناب کنند.

چانگ و شیوا (۲۰۱۰) در پژوهش خود به بررسی تأثیر مدیریت سود بر ویژگی قابلیت پیش‌بینی سود پرداختند. نتایج نشان می‌دهد مدیریت سود باعث کاهش قدرت پیش‌بینی کنندگی سود می‌شود. نتایج پژوهش آنها از مدیریت سود فرصت طلبانه حمایت نمی‌کند. ولی زمانی که تأثیر مدیریت سود در دهک‌های مختلف اندازه مدیریت سود بر قابلیت پیش‌بینی سود آزمون می‌شود نتایج نشان می‌دهد نه تنها قابلیت پیش‌بینی کنندگی سود در دهک‌های بالاترین میزان مدیریت سود کاهش نمی‌یابد بلکه نتایج این گروه‌ها بیانگر رفتار آگاهی‌دهنده مدیریت سود است.

مک وی (۲۰۰۶) در پژوهش خود به این نتیجه رسید که مدیران به طور فرصت طلبانه هزینه‌های اصلی را به اقلام ویژه تغییر می‌دهند تا سود اصلی فعلی را افزایش دهند و در نتیجه رابطه مثبتی بین درآمدهای اصلی غیرمنتظره و اقلام ویژه کاهش دهنده درآمد ایجاد می‌شود. با این حال، او همچنین خاطر نشان می‌کند که این رابطه زمانی از بین می‌رود که اقلام تعهدی همزمان از مدل انتظارات سود اصلی حذف شود.

فرضیه‌های پژوهش

به منظور نیل به هدف پژوهش و بر اساس مبانی نظری بیان شده، فرضیه‌های زیر مورد آزمون قرار می‌گیرند:

- فرضیه اول: بین تغییر طبقه‌بندی سود و عدم تقارن اطلاعاتی رابطه معناداری وجود دارد.
- فرضیه دوم: بین کیفیت افشا و شدت رابطه تغییر طبقه‌بندی سود و عدم تقارن اطلاعاتی ارتباط معناداری وجود دارد.

فرضیه سوم: بین تعداد پیش‌بینی سود توسط مدیران و شدت رابطه تغییر طبقه‌بندی سود و عدم تقارن اطلاعاتی ارتباط معناداری وجود دارد.

فرضیه چهارم: بین کیفیت حسابرسی و شدت رابطه تغییر طبقه‌بندی سود و عدم تقارن اطلاعاتی ارتباط معناداری وجود دارد.

روش پژوهش

پژوهش حاضر، از نوع پژوهش‌های طولی و پس‌رویدادی است. اطلاعات مربوط به متغیرهای شرکت‌های مورد بررسی، از بانک اطلاعاتی بانک‌های مورد نظر گرفته شده است. در انجام آزمون فرضیه‌ها از نرم‌افزار ایویوز برای تجزیه و تحلیل داده‌ها در سطح اطمینان ۹۵ درصد استفاده می‌شود.

جامعه و نمونه آماری

جامعه آماری این پژوهش، شامل تمام شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در دوره زمانی ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۹ به مدت ۱۰ سال است. کلیه شرکت‌های موجود در جامعه آماری که دارای معیارهای زیر باشند در نمونه پژوهش انتخاب شده‌اند. به این ترتیب روش نمونه‌گیری پژوهش حذفی سیستماتیک است.

۱. تا قبل از سال ۱۳۹۰ در بورس اوراق بهادار تهران پذیرفته شده باشند و پایان سال مالی شرکت‌ها منتهی به ۲۹ اسفند باشد.
 ۲. در طول دوره پژوهش تغییر سال مالی نداشته باشند.
 ۳. شرکت‌های سرمایه‌گذاری، بیمه، بانک‌ها و واسطه‌گری‌های مالی و موسسات تامین مالی نباشند.
 ۴. داده‌های مورد نیاز برای این پژوهش در دسترس باشند.
- با اعمال محدودیت‌های بالا، حجم نمونه آماری برابر ۱۱۷ شرکت شده که برای آزمون فرضیه‌های پژوهش از آن استفاده شده است.

روش آزمون فرضیه‌ها

با توجه به روابط مورد اشاره در فرضیه‌های پژوهش و با برداشت از پژوهش ثقفی و همکاران (۱۳۹۷) به منظور آزمون فرضیه‌ها به ترتیب از مدل‌های رگرسیونی زیر استفاده می‌شود:

$$Asym_{it} = a_{it} + B_1Cs_{it} + B_2Lev_{it} + B_3Bulk_{it} + B_4MB_{it} + B_5Size_{it} + B_6Roa_{it} + B_7Growth_{it} + e_{it} \quad (1)$$

$$Asym_{it} = a_{it} + B_1Cs_{it} + B_2Lev_{it} + B_3Bulk_{it} + B_4MB_{it} + B_5Size_{it} + B_6Roa_{it} + B_7Growth_{it} + B_8Disq_{it} + B_9Disq_{it} * Cs_{it} + e_{it} \quad (2)$$

$$Asym_{it} = a_{it} + B_1Cs_{it} + B_2Lev_{it} + B_3Bulk_{it} + B_4MB_{it} + B_5Size_{it} + B_6Roa_{it} + B_7Growth_{it} + B_8Freq_{it} + B_9Freq_{it} * Cs_{it} + e_{it} \quad (3)$$

$$Asym_{it} = a_{it} + B_1Cs_{it} + B_2Lev_{it} + B_3Bulk_{it} + B_4MB_{it} + B_5Size_{it} + B_6Roa_{it} + B_7Growth_{it} + B_8Auditq_{it} + B_9Auditq_{it} * Cs_{it} + e_{it} \quad (4)$$

تعریف متغیرها

متغیر وابسته

ASYM: به پیروی از فو و همکاران (۲۰۱۲) و خواجوی و همکاران (۱۳۹۳) به منظور اندازه گیری عدم تقارن اطلاعاتی، به شرح رابطه زیر اقدام می شود:

$$SPREAD_i = \frac{(AP - BP) \times 100}{(AP + BP) \div 2} \quad (5)$$

SPREAD_i: دامنه ی تفاوت قیمت پیشنهادی خرید و فروش سهام؛

AP: میانگین قیمت پیشنهادی فروش سهام برای شرکت i؛

BP: میانگین قیمت پیشنهادی خرید سهام برای شرکت.

متغیر مستقل

CS: به پیروی از ثقفی و همکاران (۱۳۹۷) به منظور اندازه گیری تغییر در طبقه بندی سود، به شرح رابطه زیر اقدام می شود:

$$CE_{it} = a_{it} + B_1\Delta CE_{it-1} + B_2ACC_{it-1} + B_3ACC_{it} + B_4\Delta SALE_{it} + B_5NEG\Delta SALE_{it} + e_{it} \quad (6)$$

CE_t: سود اصلی که از تقسیم کردن خالص درآمد منهای بهای تمام شده منهای هزینه های عمومی، فروش و اداری بر خالص درآمد حاصل می شود.

ΔCE: تغییرات در سود اصلی که عبارت است از CE_{t-1}+CE؛

ACC: اقلام تعهدی عملیاتی از حاصل عبارت، سود یا زیان عملیاتی منهای خالص جریان وجه نقد عملیاتی بدست می‌آید.

$\Delta SALE$: درصد تغییر در درآمد نسبت به دوره گذشته؛

NEG $\Delta SALE$: درصد کاهش در درآمد و در صورت عدم کاهش برابر با صفر؛

تغییر طبقه‌بندی سود برابر است با باقیمانده الگوی (۶).

متغیرهای تعدیلگر

۱. کیفیت افشا: به منظور عملیاتی‌سازی این متغیر از امتیازهای منتشر شده توسط سازمان بورس اوراق بهادار تهران استفاده شده است. امتیاز اطلاع‌رسانی ناشران بر اساس وضعیت اطلاع‌رسانی آنها از نظر قابلیت اتکا و به موقع بودن ارسال اطلاعات محاسبه می‌شود. لازم به بیان است داده‌های کیفیت افشا طبق آئین‌نامه بورس اوراق بهادار تا سال ۱۳۹۶ در دسترس است و مدل تا سال ۱۳۹۶ تخمین زده شده است.

۲. تعداد پیش‌بینی سود توسط مدیران: داده‌های مربوط به این متغیر از نرم‌افزار ره‌آورد نوین استخراج شده است و نشان‌دهنده این موضوع است که مدیریت در طول سال مالی چند مورد اقدام به پیش‌بینی سود کرده است. لازم به بیان است داده‌های تعداد پیش‌بینی سود توسط مدیران طبق آئین‌نامه بورس اوراق بهادار تا سال ۱۳۹۶ در دسترس است و مدل تا سال ۱۳۹۶ تخمین زده شده است.

۳. کیفیت حسابرسی: متغیر کیفیت حسابرسی از طریق گروه‌بندی موسسه‌های حسابرسی توسط جامعه حسابداران اندازه‌گیری شده است. بدین صورت که اگر موسسه حسابرسی در سال یادشده در بین شرکت‌های طبقه اول بوده باشند عدد صفر و در غیر این صورت عدد یک گرفته‌اند.

متغیرهای کنترلی

با توجه به آنکه در بسیاری از پژوهش‌های پیشین متغیرهایی به شرح زیر به عنوان متغیر کنترلی انتخاب شده‌اند، در این پژوهش نیز متغیرهای کنترلی شامل:

SIZE: برابر است با لگاریتم کل دارایی‌های شرکت؛

MB: نسبت ارزش بازار شرکت به ارزش دفتری آن؛

LEV: برابر است نسبت کل بدهی به کل دارایی های شرکت؛
 ROA: نسبت سود عملیاتی شرکت به کل دارایی های شرکت؛
 Growth: رشد در دارایی های شرکت که نسبت به سال قبل محاسبه می شود.
 Bulk: این متغیر از مجموع درصد سهامدارانی که بیشتر یا مساوی از پنج درصد سهام یک شرکت را داشته باشند به دست آمده است.

یافته های پژوهش

آماره های توصیفی پژوهش

در جدول (۱) آمار توصیفی تمامی متغیرهای پژوهش شامل: مستقل، وابسته، تعدیلگر و کنترلی آورده شده است.

جدول ۱. آمار توصیفی متغیرها

نام فارسی	نماد	میانگین	میانه	بیشترین	کمترین	انحراف معیار
تغییر در طبقه بندی سود	CS	-۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۳	۰/۳۱۱۱	-۰/۴۴۵۸	۰/۰۶۶۶
عدم تقارن اطلاعاتی	ASYM	۲/۸۱۶۲	۲/۹۶۸۵	۵/۴۳۱۶	۰/۰۰۰۰	۱/۳۹۰۴
کیفیت افشا	DISQ	۷۵/۷۸۴۴	۸۰/۰۰۰۰	۱۰۰/۰۰۰	۸/۰۰۰۰	۱۷/۲۵۱۵
تعداد پیش بینی سود توسط مدیران	FREQ	۱/۱۸۳۷	۱/۰۰۰۰	۷/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰	۱/۰۸۷۸
کیفیت حسابرسی	AUDITQ	۰/۷۸۲۹	۱/۰۰۰۰	۱/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰	۰/۴۱۲۴
بازده دارایی ها	ROA	۰/۱۴۴۳	۰/۱۱۴۷	۰/۸۳۰۳	-۰/۵۸۱۱	۰/۱۵۲۸
اندازه شرکت	SIZE	۱۲/۵۷۹۵	۱۲/۴۴۱۹	۱۵/۵۶۲۰	۱۰/۳۰۵۳	۰/۸۳۴۹
اهرم مالی	LEV	۰/۵۶۳۴	۰/۵۶۷۵	۱/۸۲۴۵	۰/۰۳۷۰	۰/۲۰۰۸
رشد	GROWTH	۰/۲۹۸۱	۰/۱۷۰۴	۲۰/۲۵۲۱	-۰/۴۰۰۳	۰/۷۷۳۹
سهامدارن عمده	BULK	۷۰/۸۵۴۰	۷۴/۱۵۰۰	۹۸/۷۱۰۰	۶/۶۶۶۶	۱۷/۴۹۵۳
ارزش بازار	MB	۶/۱۲۹۳	۳/۷۱۸۷	۳۰۹/۲۰۹۷	-۱۵۰۴/۱۰۵	۴۷/۰۱۸۱

با توجه به اطلاعات گفته شده در جدول (۱) میانگین و میانه متغیر تغییر طبقه بندی سود در شرکت های مورد بررسی به ترتیب $(-۰/۰۰)$ و $(۰/۰۰)$ است. از آن جا که مقدار میانگین و میانه کمابیش برابر و به صفر درصد نزدیک است، می توان ادعا کرد که توزیع آن نرمال است و تغییر طبقه بندی سود بسیار اندکی در شرکت های مورد بررسی صورت گرفته است. همچنین اختلاف اندک انحراف معیار تغییر طبقه بندی سود $(۰/۰۶)$ با میانگین آن، بیانگر تجانس زیاد

و پراکندگی کم داده‌های مرتبط با این متغیر است. بیشترین و کمترین تأخیر واکنش قیمت سهام به ترتیب (۵/۴۳) و صفر است. بنابراین، در نمونه مورد بررسی، شکاف قیمت پیشنهادی خرید و فروش سهام، زیاد است و عدم تقارن اطلاعاتی، در سطح بالای است. با توجه به نتایج منعکس شده کمترین تعداد پیش‌بینی سود توسط مدیران صفر است و حداکثر تعداد پیش‌بینی سود توسط مدیران هفت بار است. بطور میانگین شرکت‌های عضو نمونه تعداد ۱/۱۸ بار سود خود را پیش‌بینی کرده‌اند. میانگین و میانه کیفیت افشا به ترتیب (۷۵/۷۸) و (۸۰/۱۰۰) است که نشان‌دهنده این موضوع است که شرکت‌های عضو نمونه از میزان کیفیت افشای بالای برخوردار هستند.

نتایج آزمون فرضیه‌های پژوهش

برای انتخاب از بین روش‌های اثرات ثابت، اثرات تصادفی و مشترک از آزمون‌های چاو و هاسمن استفاده و الگوها برای بررسی وجود ناهمسانی واریانس، آزمون شد که نتایج آن در جدول ۲ ارائه شده است. در این پژوهش در مورد کلیه الگوها در صورت وجود ناهمسانی واریانس از روش حداقل مربعات معمولی تعمیم یافته استفاده شده و هرگاه خودهمبستگی سریالی مشاهده شد از جمله AR در تخمین مدل برای رفع اثرات خودهمبستگی سریالی استفاده شده است (افلاطونی، ۱۳۹۷).

نتایج فرضیه اول

نتایج آزمون فرضیه اول پژوهش در جدول (۲) ارائه شده است. این نتایج نشان می‌دهد که بین عدم تقارن اطلاعاتی و تغییر در طبقه‌بندی سود رابطه منفی و معناداری در سطح اطمینان ۹۵ درصد وجود دارد. بنابراین، فرضیه اول پژوهش در سطح اطمینان ۹۵ درصد تأیید می‌شود. بر اساس این یافته‌ها می‌توان گفت که افزایش تغییر در طبقه‌بندی سود در شرکت با کنترل اثرات متغیرهای کنترلی، موجب کاهش عدم تقارن اطلاعاتی می‌شود. همچنین در بین متغیرهای کنترلی، اندازه شرکت دارای رابطه مثبت و معنادار و متغیرهای سهامداران عمده، اهرم مالی و رشد با تغییر در طبقه‌بندی سود دارای رابطه منفی و معنادار در سطح اطمینان ۹۵ درصد هستند. همچنین برای متغیرهای ارزش بازار به دفتری و بازده دارایی‌ها دارای وجود رابطه تأیید نشد.

جدول ۲. نتایج حاصل از برآورد آزمون الگوی (۱)

$$Asym_{it} = a_{it} + B_1CS_{it} + B_2Lev_{it} + B_3Bulk_{it} + B_4MB_{it} + B_5Size_{it} + B_6Roa_{it} + B_7Growth_{it} + e_{it}$$

نام متغیر	نماد متغیر	ضریب متغیر	خطای استاندارد	آماره آزمون	سطح معناداری	VIF
تغییر طبقه‌بندی سود	CS	-۰/۳۹۵۳	۰/۱۹۰۰	-۲/۰۸۰۰	۰/۰۳۷۸	۱/۱۸۷۵
سهامداران عمده	BULK	-۰/۰۰۵۸	۰/۰۰۱۹	-۳/۰۵۵۵	۰/۰۰۲۳	۱/۰۶۸۴
رشد	GROWTH	-۰/۰۸۲۶	۰/۰۰۹۶	-۸/۵۹۸۲	۰/۰۰۰۰	۱/۰۵۱۷
ارزش بازار به دفتری	MB	-۰/۰۰۰۵	۰/۰۰۰۳	-۱/۶۳۰۶	۰/۱۰۳۳	۱/۰۵۲۸
اهرم مالی	LEV	-۰/۲۷۵۰	۰/۱۳۹۲	-۱/۹۷۵۱	۰/۰۴۸۶	۱/۱۶۰۲
اندازه شرکت	SIZE	۰/۵۲۰۷	۰/۰۳۸۸	۱۳/۳۹۳۰	۰/۰۰۰۰	۱/۲۰۰۳
بازده دارایی‌ها	ROA	۰/۰۳۵۸	۰/۱۷۲۳	۰/۲۰۷۸	۰/۸۳۵۴	۱/۱۶۴۶
عرض از مبدأ	C	-۲/۸۹۸۹	۰/۵۲۰۹	-۵/۵۶۴۱	۰/۰۰۰۰	
	AR(1)	۰/۵۱۵۲	۰/۰۲۸۳	۱۸/۱۹۷۸	۰/۰۰۰۰	
ضریب تعیین تعدیل شده		۰/۹۰		آماره دوربین واتسون		۲/۱۰
آماره آزمون چاو		۱۶/۱۲		سطح معناداری آزمون چاو		۰/۰۰
آماره آزمون هاسمن		۳۵/۰۱		سطح معناداری آزمون هاسمن		۰/۰۰
آماره آزمون حداکثر در ستمایی (LR)		۳۸۶/۸		سطح معناداری آزمون LR		۰/۰۰

نتایج فرضیه دوم

نتایج آزمون فرضیه دوم پژوهش در جدول (۳) ارائه شده است. این نتایج نشان می‌دهد که بین کیفیت افشا و شدت رابطه تغییر طبقه‌بندی سود و عدم تقارن اطلاعاتی ارتباط معناداری در سطح اطمینان ۹۵ درصد وجود دارد. بنابراین، فرضیه دوم پژوهش در سطح اطمینان ۹۵ درصد تأیید می‌شود. همچنین در بین متغیرهای کنترلی، اندازه شرکت دارای رابطه مثبت و معنادار و

متغیرهای سهامداران عمده، ارزش بازار به دفتری، اهرم مالی و بازده دارایی‌ها دارای رابطه منفی و معنادار و در سطح اطمینان ۹۵ درصد هستند. همچنین برای متغیر رشد وجود رابطه تأیید نشد.

جدول ۳. نتایج حاصل از برآورد آزمون الگوی (۲)

$$Asym_{it} = a_{it} + B_1Cs_{it} + B_2Lev_{it} + B_3Bulk_{it} + B_4MB_{it} + B_5Size_{it} + B_6Roa_{it} + B_7Growth_{it} + B_8Disq_{it} + B_9Disq_{it} * Cs_{it} + e_{it}$$

VIF	سطح معناداری	آماره آزمون	خطای استاندارد	ضریب متغیر	نماد متغیر	نام متغیر
۱/۳۳۰۵	۰/۰۰۰۱	-۳/۸۲۰۴	۰/۲۳۹۴	-۰/۹۱۴۷	CS	تغییر طبقه‌بندی سود
۱/۱۷۹۵	۰/۰۰۰۰	-۹/۷۹۰۳	۰/۰۰۲۲	-۰/۰۲۱۶	BULK	سهامداران عمده
۱/۰۵۸۳	۰/۱۷۹۴	-۱/۳۴۴۱	۰/۰۶۸۵	-۰/۰۹۲۱	GROWTH	رشد
۱/۰۶۳۱	۰/۰۱۸۶	-۲/۳۵۹۵	۰/۰۰۰۷	-۰/۰۰۱۸	MB	ارزش بازار به دفتری
۱/۳۷۲۵	۰/۰۰۰۰	-۵/۹۹۹۴	۰/۱۵۳۹	-۰/۹۲۳۶	LEV	اهرم مالی
۱/۲۳۷۸	۰/۰۰۰۰	۱۱/۵۴۷۵	۰/۰۶۲۷	۰/۷۲۴۶	SIZE	اندازه شرکت
۱/۱۱۶۵	۰/۰۰۰۰	-۴/۲۳۶۳	۰/۲۱۷۰	-۰/۹۱۹۴	ROA	بازده دارایی‌ها
۱/۰۸۳۹	۰/۰۶۶۰	۱/۸۴۱۲	۰/۰۰۰۸	۰/۰۰۱۶	DISQ	کیفیت افشا
۱/۰۸۰۳	۰/۰۲۳۴	۲/۲۷۱۸	۰/۰۱۳۶	۰/۰۳۰۹	DISQ*CS	اثر تعاملی کیفیت افشا و تغییر طبقه‌بندی سود
	۰/۰۰۰۰	-۵/۰۱۶۳	۰/۸۳۲۳	-۴/۱۷۵۲	C	عرض از مبدأ
۱/۶۲		آماره دوربین واتسون		۰/۹۲		ضریب تعیین تعدیل شده
۰/۰۰		سطح معناداری آزمون چاو		۱۲/۲۶		آماره آزمون چاو
۰/۰۰		سطح معناداری آزمون هاسمن		۳۷/۸۵		آماره آزمون هاسمن
۰/۰۰		سطح معناداری آزمون LR		۳۹۱/۶		آماره آزمون حداکثر درستمایی (LR)

نتایج فرضیه سوم

نتایج آزمون فرضیه سوم پژوهش در جدول (۴) ارائه شده است. این نتایج نشان می‌دهد که بین تعداد پیش‌بینی سود توسط مدیران و شدت رابطه تغییر طبقه‌بندی سود و عدم تقارن اطلاعاتی ارتباط معناداری در سطح اطمینان ۹۵ درصد وجود دارد. بنابراین، فرضیه سوم پژوهش در سطح اطمینان ۹۵ درصد تأیید می‌شود. همچنین در بین متغیرهای کنترلی، اندازه شرکت دارای رابطه مثبت و معنادار و متغیرهای سهامداران عمده، ارزش بازار به دفتری، اهرم مالی و بازده دارایی‌ها دارای رابطه منفی و معنادار و در سطح اطمینان ۹۵ درصد هستند. همچنین برای متغیر رشد وجود رابطه تأیید نشد.

جدول ۴. نتایج حاصل از برآورد آزمون الگوی (۳)

$$Asym_{it} = a_{it} + B_1Cs_{it} + B_2Lev_{it} + B_3Bulk_{it} + B_4MB_{it} + B_5Size_{it} + B_6Roa_{it} + B_7Growth_{it} + B_8Freq_{it} + B_9Freq_{it} * Cs_{it} + e_{it}$$

VIF	سطح معناداری	آماره آزمون	خطای استاندارد	ضریب متغیر	نماد متغیر	نام متغیر
۷/۲۹۰۳	۰/۰۰۰۳	-۳/۷۴۹۸	۰/۴۱۲۴	-۱/۵۴۶۴	CS	تغییر طبقه بندی سود
۱/۶۵۵۲	۰/۰۰۰۰	-۷/۷۹۵۰	۰/۰۰۳۲	-۰/۰۲۵۱	BULK	سهامدارن عمده
۱/۷۹۴۷	۰/۱۱۸۰	-۱/۵۷۵۵	۰/۰۶۷۷	-۰/۱۰۶۷	GROWTH	رشد
۱/۰۶۱۴	۰/۰۰۸۷	-۲/۶۷۲۹	۰/۰۰۰۹	-۰/۰۰۲۴	MB	ارزش بازار به دفتری
۳/۳۷۳۱	۰/۰۰۰۰	-۵/۸۱۲۶	۰/۱۷۵۷	-۱/۰۲۱۳	LEV	اهرم مالی
۱/۸۷۸۲	۰/۰۰۰۰	۱۲/۱۳۳۸	۰/۰۶۴۳	۰/۷۸۰۹	SIZE	اندازه شرکت
۱/۲۳۶۷	۰/۰۰۰۰	-۴/۵۲۷۷	۰/۲۵۸۷	-۱/۱۷۱۴	ROA	بازده دارایی ها
۱/۱۷۰۱	۰/۰۳۰۷	۲/۱۸۸۹	۰/۰۱۸۶	۰/۰۴۰۹	FREQ	کیفیت افشا
۴/۷۴۳۸	۰/۰۴۳۵	۲/۰۴۲۲	۰/۱۹۲۴	۰/۳۹۳۰	FREQ*CS	اثر تعاملی تعداد پیش بینی سود و تغییر طبقه بندی سود
	۰/۰۰۰۰	-۵/۱۸۱۷	۰/۸۸۰۰	-۴/۵۶۰۴	C	عرض از مبدأ
۱/۶۵		آماره دوربین واتسون		۰/۹۴		ضریب تعیین تعدیل شده
۰/۰۰		سطح معناداری آزمون چاو		۱۲/۴۹		آماره آزمون چاو
۰/۰۰		سطح معناداری آزمون هاسمن		۳۵/۸۰		آماره آزمون هاسمن
۰/۰۰		سطح معناداری آزمون LR		۲۷۴/۴		آماره آزمون حداکثر درست نمایی (LR)

نتایج فرضیه چهارم

نتایج آزمون فرضیه چهارم پژوهش در جدول (۵) ارائه شده است. این نتایج نشان می دهد که بین کیفیت حسابرسی و شدت رابطه تغییر طبقه بندی سود و عدم تقارن اطلاعاتی ارتباط معناداری در سطح اطمینان ۹۵ درصد وجود ندارد. بنابراین، فرضیه چهارم پژوهش در سطح اطمینان ۹۵ درصد تأیید نمی شود. همچنین در بین متغیرهای کنترلی، اندازه شرکت دارای رابطه

مثبت و معنادار و متغیرهای سهامداران عمده، ارزش بازار به دفتری، اهرم مالی دارای رابطه منفی و معنادار در سطح اطمینان ۹۵ درصد هستند؛ برای متغیرهای رشد و بازده دارایی‌ها وجود رابطه تأیید نشد.

جدول ۵. تایید حاصل از برآورد آزمون الگوی (۳)

$Asym_{it} = a_{it} + B_1Cs_{it} + B_2Lev_{it} + B_3Bulk_{it} + B_4MB_{it} + B_5Size_{it} + B_6Roa_{it} + B_7Growth_{it} + B_8Auditq_{it} + B_9Auditq_{it} * Cs_{it} + e_{it}$						
VIF	سطح معناداری	آماره آزمون	خطای استاندارد	ضریب متغیر	نماد متغیر	نام متغیر
۶/۲۵۲۸	۰/۲۰۸۸	-۱/۲۵۷۹	۰/۴۲۵۲	-۰/۵۳۴۵	CS	تغییر طبقه‌بندی سود
۱/۱۴۱۰	۰/۰۰۰۶	-۳/۴۵۹۱	۰/۰۰۲۰	-۰/۰۰۶۹	BULK	سهامداران عمده
۱/۱۰۸۳	۰/۰۰۰۰	-۸/۰۱۲۶	۰/۰۱۰۱	-۰/۰۸۱۶	GROWTH	رشد
۱/۰۲۵۷	۰/۰۹۴۵	-۱/۶۷۳۶	۰/۰۰۰۳	-۰/۰۰۰۵	MB	ارزش بازار به دفتری
۱/۲۶۱۷	۰/۰۳۵۰	-۲/۱۱۱۴	۰/۱۴۱۵	-۰/۲۹۸۸	LEV	اهرم مالی
۱/۳۵۳۸	۰/۰۰۰۰	۱۴/۱۲۳۱	۰/۰۳۹۳	۰/۵۵۵۹	SIZE	اندازه شرکت
۱/۲۹۲۵	۰/۸۱۱۰	-۰/۲۳۹۲	۰/۱۸۰۰	-۰/۰۴۳۰	ROA	بازده دارایی‌ها
۱/۰۷۰۲	۰/۰۵۲۵	۱/۹۴۱۴	۰/۰۴۴۸	۰/۰۸۷۰	AUDITQ	کیفیت حسابرسی
۶/۱۶۶۵	۰/۵۵۱۲	۰/۵۹۶۲	۰/۴۷۰۶	۰/۲۸۰۶	AUDITQ*CS	اثر کیفیت حسابرسی و تغییر طبقه‌بندی سود
	۰/۰۰۰۰	-۶/۳۰۷۷	۰/۵۳۰۴	-۳/۳۴۶۰	C	عرض از مبدأ
	۰/۰۰۰۰	۱۶/۹۱۸۳	۰/۰۲۸۹	۰/۴۸۹۳	AR(1)	
۲/۱۰		آماره دورین واتسون		۰/۹۰		ضریب تعیین تعدیل شده
۰/۰۰		سطح معناداری آزمون چاو		۱۶/۲۹		آماره آزمون چاو
۰/۰۰		سطح معناداری آزمون هاسمن		۳۵/۷۵		آماره آزمون هاسمن
۰/۰۰		سطح معناداری آزمون LR		۳۱۰/۴		آماره آزمون حداکثر درستمایی (LR)

بحث، نتیجه‌گیری و پیشنهادهای پژوهش

این پژوهش رابطه تغییر طبقه‌بندی سود و عدم تقارن اطلاعاتی با تأکید بر نقش کیفیت افشا، تعداد پیش‌بینی سود توسط مدیران و کیفیت حسابرسی با استفاده از اطلاعات شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که بین عدم تقارن اطلاعاتی و مدیریت سود رابطه منفی وجود دارد. این نتیجه می‌تواند بیانگر این موضوع باشد که در شرایطی که تغییر طبقه‌بندی سود بیشتر باشد، عدم تقارن اطلاعاتی کمتر بوده که به نوعی با نتایج یافته تقفی و همکاران (۱۳۹۷) همسو است. مطابق نتایج آنها روش تغییر طبقه‌بندی به نوعی جایگزینی برای سایر روشهای مدیریت سود است، شرکت‌ها ابتدا به دنبال استفاده از سایر روش‌های مدیریت سود هستند که منتج به تغییر رقم سود خالص می‌شوند و زمانی که نتوانند از سایر روش‌های مدیریت سود استفاده کنند از روش تغییر طبقه‌بندی سود که نسبت به سایر روش‌های مدیریت سود استفاده می‌کنند که فقط طبقه سود عملیاتی و غیر عملیاتی جابه‌جا می‌شود و می‌تواند از طریق تغییر تلقی تکرار شونده سود گزارش شده سال جاری، بر پیش‌بینی تحلیلگران و استفاده‌کننده‌گان در مورد سود سالهای آتی اثرگذار باشد. نتایج این پژوهش بیانگر این موضوع است که در شرکت‌های که از روش تغییر طبقه‌بندی سود استفاده شده، عدم تقارن اطلاعاتی کمتر بوده است و این شاید به دلیل اثر مخرب کمتر روش تغییر طبقه‌بندی سود در مقابل سایر روش‌های مدیریت سود است. این نتایج با نتایج پژوهش روئین تن (۱۳۹۴)؛ پوروانتی (۲۰۱۳) که رابطه منفی و معنادار مدیریت سود و عدم تقارن اطلاعاتی رسیدند، هم جهت و هم سو است. این یافته‌ها با نتایج وی چن (۲۰۱۸)، که وجود رابطه معنادار تغییر طبقه‌بندی با عدم تقارن اطلاعاتی را اثبات کرد، همپوشانی دارد. در این پژوهش تأثیر کیفیت افشا، تعداد پیش‌بینی سود توسط مدیران و کیفیت حسابرسی بر رابطه بین عدم تقارن اطلاعاتی و تغییر طبقه‌بندی سود مورد توجه قرار گرفت. نتایج نشان می‌دهد که که کیفیت افشا و تعداد پیش‌بینی سود توسط مدیران رابطه بین تغییر طبقه‌بندی سود و عدم تقارن اطلاعاتی را تضعیف می‌کند. از این نتیجه می‌توان استنباط نمود که با افزایش افشا اطلاعات بیشتر و محرمانه شرکت در دسترس سرمایه‌گذاران قرار می‌گیرد و باعث کاهش شکاف قیمت پیشنهادی خرید و فروش می‌شود در نتیجه سطح عدم تقارن اطلاعاتی کاهش می‌یابد. این نتایج منطبق با نتایج کورنیوان (۲۰۱۳)؛ و مندی (۲۰۰۵) است. همچنین افزایش تعداد پیش‌بینی اطلاعاتی را در مورد عملکرد آتی شرکت و چشم‌انداز مدیران افشا می‌کند که این امر باعث می‌شود اطلاعات بیشتری در اختیار سرمایه‌گذاران قرار گیرد و اثر تغییر طبقه‌بندی سود بر عدم تقارن اطلاعاتی کم‌رنگ شود، که با نتایج حصاری (۱۳۹۲)؛ آق‌آتابای (۱۳۹۴) سازگاری دارد. اما بر خلاف مبانی نظری کیفیت حسابرسی اثر معناداری بر رابطه یادشده ندارد. با توجه به نتایج پژوهش حاضر به نهادهای قانونگذار پیشنهاد می‌شود که قوانین و مکانیسم‌های نظارتی متناسب با شیوه‌های نوین مدیریت سود مانند تغییر طبقه‌بندی سود را تدوین

کنند. همچنین به حساب‌برسان و سرمایه‌گذاران پیشنهاد می‌شود ریسک احتمال وجود مدیریت سود از طریق تغییر طبقه‌بندی سود شرکت‌ها توجه داشته باشند و به این منظور ریسک حسابرسی را افزایش دهند. از سوی دیگر، به منظور گسترش پژوهش حاضر به سایر پژوهشگران پیشنهاد می‌شود که تأثیر سایر روش‌های تغییر طبقه‌بندی (هزینه و وجه نقد) بر عدم تقارن اطلاعاتی مورد توجه قرار گیرد.

با توجه به اینکه پیش‌بینی سود توسط مدیران مطابق تصمیم شورای عالی بورس از سال ۱۳۹۶ ممنوع شد و پس از آنها پیش‌بینی سود توسط مدیران منتشر نمی‌شود، نتایج بدست آمده از فرضیه مربوطه تنها با استفاده از داده‌های سال ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۶ بوده و نیاز است در مورد گسترش نتایج فرضیه یادشده احتیاط بیشتری منظور شود. بر همین اساس می‌توان پیشنهاد کرد که اثر ممنوعیت یاد شده را برای قبل و بعد از ممنوعیت در پژوهش‌های آتی بررسی کرد و اثر ممنوعیت بیان شده، بر روش‌های مختلف مدیریت سود بصورت جداگانه بررسی شود.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

نویسنده اصول اخلاقی را در انجام و انتشار این پژوهش علمی رعایت کرده است و این موضوع مورد تأیید اوست.

مشارکت نویسندگان

نویسندگان بصورت برابر در انجام این پژوهش و تدوین مقاله مشارکت داشته‌اند.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان این مقاله تعارض منافع ندارند.

حامی مالی

از تمامی دست‌اندرکاران و اشخاص ثالثی همچون دانشگاه کردستان که مکان انجام این پژوهش را میسر کردند، تشکر و قدردانی می‌شود.

سپاسگزاری

نویسنده از تمام کسانی که در این پژوهش همکاری داشته‌اند تشکر و قدردانی می‌کند.

References

- Abernathy, J. L.; Beyer, B.; & Rapley, E. T. (2014). Earnings management constraints and classification shifting. *Journal of Business Finance & Accounting*, 41(5-6), 600-626. [https://doi.org/10.1111/jbfa.12076]
- Aflaton, A.; Arjmand, F.; & Mehdi Gholi, M. (2023). Examining classification shifting behavior of earnings statement items: The effect of CEO tenure. *Quarterly Financial Accounting*, 15(58), 76-90. [https://qfaj.mobarakeh.iau.ir/browse.php?mag_id=61&slc_lang=fa&sid=1] (In Persian).
- Agh Atabi, B. (2015). *Investigating the relationship between corporate governance, the frequency of profit forecasting and information asymmetry*. (Master's thesis). Islamic Azad University, Shahrood Branch. (In Persian).
- Alipour, S.; Amiri, I.; & Hemmati, H. (2017). The effect of audit quality indicators on the relationship between earnings manipulation and overinvestment. *Audit Knowledge*, 17(68), 169-191. [https://danesh.dmk.ir/browse.php?a_id=1625&slc_lang=fa&sid=1&printcase=1&hbnr=1&hmb=1] (In Persian).
- Baber, W. R.; Fairfield, P. M.; & Haggard, J. A. (1991). The effect of concern about reported income on discretionary spending decisions: The case of research and development. *The Accounting Review*, 66(4), 818-829. [https://doi.org/10.2307/248135]
- Babajani, J.; Tahriri, A.; Saqafi, A.; & Badri, A. (2015). Information asymmetry and earnings management: Evidence from companies listed on Tehran Stock Exchange (TSE). *Journal of Accounting Advances*, 6(2), 1-26. [https://doi.org/10.22099/jaa.2015.3025] (In Persian).
- Barua, A.; Lin, S.; & Sbaraglia, A. M. (2010). Earnings management using discontinued operations. *The Accounting Review*, 85(5), 1485-1509. [https://doi.org/10.2308/accr.2010.85.5.1485]
- Bergh, D. D.; Ketchen, D. J.; Jr; Orlandi, I.; Heugens, P. P. M. A. R.; & Boyd, B. K. (2019). Information asymmetry in management research: Past accomplishments and future opportunities. *Journal of Management*, 45(1), 122-158. [https://doi.org/10.1177/0149206318798026]
- Bradshaw, M. T.; & Sloan, R. G. (2002). GAAP versus The Street: An empirical assessment of two alternative definitions of earnings. *Journal of Accounting Research*, 40(1), 41-66. [https://doi.org/10.1111/1475-679X.00038]
- Chen, C. W.; Hepfer, B. F.; Quinn, P. J.; & Wilson, R. J. (2018). The effect of tax-motivated income shifting on information asymmetry. *Review of Accounting Studies*, 23(3), 958-1004. [https://doi.org/10.1007/s11142-018-9439-1]
- Cohen, D. A.; & Zarowin, P. (2010). Accrual-based and real earnings management activities around seasoned equity offerings. *Journal of Accounting and Economics*, 50(1), 2-19. [http://dx.doi.org/10.1016/j.jacceco.2010.01.002]
- Cormier, D.; Aerts, W.; Ledoux, M. J.; & Magnan, M. (2009). Attributes of social and human capital disclosure and information asymmetry between managers and investors. *Canadian Journal of Administrative Sciences*, 26(1), 71-88.
- Cormier, D.; & Magnan, M. (2014). The impact of social responsibility disclosure and governance on financial analysts' information environment. *Corporate*

- Governance: The International Journal of Business in Society*, 14(4), 467–484. [https://doi.org/10.1108/CG-01-2013-0012]
- Darrough, M; Lee, Y. G; & Oh, H. I. (2019). Classification shifting within non-recurring items. *Asia-Pacific Journal of Accounting & Economics*, 26(3), 185–206. [https://doi.org/10.1080/16081625.2017.1392877]
- DeFond, M; & Zhang, J. (2014). A review of archival auditing research. *Journal of Accounting and Economics*, 58(2), 275–326. [https://doi.org/10.1016/j.jacceco.2014.09.002]
- Dye, R. A. (1988). Earning management in overlapping generation's model. *Journal of Accounting Research*, 26(2), 195–235.
- Fan, Y; Barua, A; Cready, W. M; & Thomas, W. B. (2010). Managing earnings using classification shifting: Evidence from quarterly special items. *The Accounting Review*, 85(4), 1303–1323. [https://doi.org/10.2308/accr.2010.85.4.1303]
- Frias-Aceituno, J. V; Rodríguez-Ariza, L; & García-Sánchez, I. M. (2014). Explanatory factors of integrated sustainability and financial reporting. *Business Strategy and the Environment*, 23(1), 56–72.
- Ghasemi, Z. (2017). *The impact of disclosure quality on profit management and financial performance of companies*. (Master's thesis). Islamic Azad University, Safa Dasht Branch. (In Persian).
- Gholami, R; & Persal, M. (2021). Investigating the effect of audit quality on the relationship between information asymmetry and accrual-based profit management in Tehran Stock Exchange. *Audit Knowledge*, 20(81), 172–197. [https://danesh.dmk.ir/browse.php?a_id=1460&sid=1&slc_lang=fa] (In Persian).
- Gholipour, M; Jafarpour, H; & Saremi Nia, M. (2021). The relationship between audit quality and earnings management in companies accepted Tehran Stock Exchange. *Management Accounting and Auditing Knowledge*, 10(40), 390–397. [https://jmaam.ir/article_117025.html] (In Persian).
- Hashemi, S. A; & Rabiee, H. (2013). Analysis of earnings management using classification shifting of operating expenses to non-operating expenses during the financial period. *Journal of Accounting and Auditing Research*, 5(18), 4–17. [https://jha.srbiau.ac.ir/article_4279.html] (In Persian).
- Healy, P. M; & Wahlen, J. M. (1999). A review of the management literature and its implication of standard sitting. *Accounting Horizons*, 13(4), 363–365.
- Hessari, Y. (2013). *Investigating the relationship between the number of management profit forecasts and the cost of equity and information asymmetry*. (Master's thesis). University of Tehran. (In Persian).
- Inoue, S. (2021). Classification shifting using discontinued operations and impact on core earnings: evidence from Japan. *Journal of Financial Reporting and Accounting*, 19(2), 211–233.
- Jensen, M. C; & Meckling, W. H. (1976). Theory of the firm: Managerial behavior, agency costs and ownership structure. *Journal of Financial Economics*, 3(4), 305–360. [http://dx.doi.org/10.1016/0304-405X(76)90026-X]
- Kengatharan, L. (2016). Capital budgeting theory and practice: A review and agenda for future research. *Applied Economics and Finance*, 3(2), 15–38.

- Kothari, C. R. (2004). *Research methodology: Techniques & methods*. New Age International Ltd.
- Kurniawan, A. (2013). The effect of earnings management and disclosure on information asymmetry. *International Journal of Scientific & Technology Research*, 2(8), 98–107.
- Lin, Y. M; You, S. J; & Huang, M. S. (2012). Information asymmetry and liquidity risk. *International Review of Business Research*, 8(1), 112–131.
- Malekian Kalehbasti, E; Tahmasbi Khorneh, S; & Hasan Natag Kordi, M. (2018). Investigating the reciprocal relationship between information asymmetry and earnings management using a simultaneous equation system. *Quarterly Journal of New Research in Accounting and Auditing*, 2(2), 35–55. [<https://jmaa.ir/article-1-118-fa.html>] (In Persian).
- Mashaikh, S; & Shahrokhi, S. S. (2007). Examining the accuracy of profit forecasting by managers and factors affecting it. *Accounting and Auditing Reviews*, 14(50), 65–82. [https://acctgrev.ut.ac.ir/article_1270.html] (In Persian).
- McVay, S. E. (2006). Earnings management using classification shifting: An examination of core earnings and special items. *The Accounting Review*, 81(3), 501–531. [<https://doi.org/10.1111/j.1475-679X.2006.00207.x>]
- Mulchandani, K; Mulchandani, K; & Jain, M. (2024). Firm's life cycle and cash flow classification: evidence from Indian firms. *Asian Review of Accounting*, 32(3), 443–462.
- Rahahleh, M. H; & Hamzah, A. H. B. (2019). An investigation of audit committee characteristics on audit quality towards the changes on real earnings management: Evidence from Jordan. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 9(10), 20–41.
- Rouintan, F. (2015). *The effect of profit management and information disclosure on the information asymmetry of companies listed in the Tehran Stock Exchange*. (Master's thesis). Payam Noor University, Hormozgan Province, Qeshm Center. (In Persian).
- Saghafi, A; & Jamalianpour, M. (2018). Classification shifting phenomenon in earning management. *Empirical Studies of Financial Accounting*, 15(57), 1–23. [<https://doi.org/10.22054/qjma.2018.89111>] (In Persian).
- Sajjadi, Z; Paryad, A; & Balani, A. (2022). Investigate the effect of board characteristics on the relationship between ownership structure and classification shifting. *Journal of Accounting Knowledge*, 13(1), 1–167. [https://jak.uk.ac.ir/article_3025.html] (In Persian).
- Scott, W. R. (2013). *Financial accounting theory* (3rd ed.). Pearson Education.
- Shehata, N. F. (2014). Theories and determinants of voluntary disclosure. *Accounting and Finance Research (AFR)*, 3(1), 18–26.
- Shirzadi, Y; Matinfar, M; & Hassani, M. (2023). Experimental test of profit and loss items classification shifting in initial public offerings according to age and size. *Journal of Securities Exchange*, 16(62), 349–403. [https://jsed.ir/article_184519.html] (In Persian).

- Torhami, H. (2013). The effect of information asymmetry and accruals on profitability. *Accounting and Financial Research*, 5(19). [https://jjar.ui.ac.ir/article_19630.html] (In Persian).
- Usman, M. S; Ibrahim, R; & Kwabi, F. O. (2023). Audit quality and classification shifting: Evidence from UK and Germany. *Journal of Applied Accounting Research*, 25(1), 224–246. [https://doi.org/10.1108/JAAR-11-2022-0309]
- Utami, M. (2005). *Effect of earnings management against equity cost of capital*. SNA Solo VIII, Solo, Indonesia.
- Verrecchia, R. E. (2001). Essays on disclosure. *Journal of Accounting and Economics*, 32(1–3), 97–180. [http://dx.doi.org/10.1016/S0165-4101(01)00025-8].

